

DATOS IDENTIFICATIVOS

Agrupacións instrumentais para a escola primaria

Materia	Agrupacións instrumentais para a escola primaria			
Código	P02G120V01921			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	García Pintos, Isidro Lucato, Marco			
Profesorado	García Pintos, Isidro Lucato, Marco			
Correo-e	mlucato@uvigo.es isidrogarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Agrupacións instrumentais para a escola forma parte da Área de Didáctica da Expresión Musical e engloba os coñecementos instrumentais, compositivos, interpretativos e de dirección da educación musical de nenos e nenas en idade escolar.			

Competencias

Código	
B2	Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
C54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
C55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico

D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
1. Comprensión dos principios que contribúen á formación histórica, cultural, persoal e social desde a música instrumental.	B3 B11	C15 C54	D7 D9 D12 D18
2. Coñecementos das posibilidades e limitacións dos instrumentos Orff	B8	C15	D7 D9 D16 D18
3. Coñecemento do currículo escolar da educación musical, no seu aspecto musical.	B11	C2 C15 C17 C53 C54 C55	D5 D7 D12 D14 D16 D17
4. Adquisición de recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais dentro e fóra da escola.	B2 B3 B4 B8 B11	C2 C6 C13 C15 C17 C53 C55	D2 D5 D7 D8 D9 D10 D12 D17 D18 D21
5. Manexo e organización de instrumentos didácticos.	B2 B3 B4 B11	C17 C54 C55	D2 D7 D8 D9 D10 D13 D16 D17 D18 D19
6. Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	B8	C13 C15 C17 C54 C55	D2 D7 D8 D9 D10 D15 D17 D19 D21
7. Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	B8	C6 C17	D7 D16
8. Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.	B8	C55	D2 D7 D9 D14 D15 D17 D19 D21
9. Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.	B8	C13	D15 D17 D19

10. Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos ás agrupacións instrumentais	B4 B8 B11	C17	D2 D7 D8 D13 D18
11. Elaboración e adaptación de repertorios musicais de diferentes estilos e xénero.	B2 B3	C54	D2 D5 D7 D8 D9 D16 D18

Contidos

Tema

Coñecer a orquestra escolar, o seu valor didáctico Creación de diversas orquestras escolares para distintos niveis e recursos e pedagóxico na aula de música.

Aprender as técnicas básicas de manexo dos instrumentos musicais escolares de son determinado e indeterminado Técnica con baquetas para instrumentos de placa e de percusión.

Saber crear unha lista instrumental partindo dun tema musical Desenvolvemento de habilidades para tocar instrumentos de parche.

Saber adaptar unha peza instrumental polifónica a instrumentos de placa e percusión. Aprendizaxe das normas básicas de harmonía, transportes tonais e modais, para a creación dunha instrumentación

Coñecer a relación tímbrica entre instrumentos musicais clásicos e os instrumentos Orff.

Demostrar saber organizar e dirixir os arranxos creados.

Realizar arranxos e adaptacións para orgánicos instrumentais predeterminados. Relacionar os temas para instrumentos orquestais coas posibilidades dos instrumentos Orff: altura e timbre.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	7	0	7
Traballo tutelado	9	54	63
Traballos de aula	10	30	40
Práctica de laboratorio	25	15	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Realización práctica (dirección, interpretación e realización global) de obras e arranxos.
Traballo tutelado	Coñecemento da técnica (pedal, ostinato, bordón, etc.) necesaria para o arranxo de pezas infantís.
Traballos de aula	Resolución de dúbidas. Consultas e seguimento dos traballos
	Capacidade autónoma do alumno

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Participación e implicación nas distintas tarefas que se realizan na aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Dirección, interpretación e montaxe global dunha obra elixida para conxunto instrumental Orff no concerto-exame final.	30 B2 B4	C2 C6 C13 C53 C54 D2 D7 D8 D9 D12 D16 D17 D18 D19

Traballo tutelado	Realización de arranxos sobre cancións infantís e obras instrumentais.	30	B2 B4	C2 C6 C13 C15 C17 C53 C54 C55	D2 D5 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19
	Demostrar nun exercicio presencial saber crear un arranxo infantil sobre unha peza dada.				
Traballos de aula	Participación, implicación e asistencia á clase.	40	B2 B4 B11	C2 C6 C17 C54 C55	D2 D5 D7 D8 D14 D16 D18
	Dirección e interpretación de traballos realizados na aula.				

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado que non asista ás clases ou que non acade a asistencia mínima para ser avaliado como alumnado presencial, deberá poñerse en contacto co profesorado da materia, o cal lle indicará as tarefas que debe realizar para superar a mesma.

Estas tarefas consistirán fundamentalmente en:

Prácticas:

execución de fragmentos musicais tocando un instrumento escolar

demostrar saber dirixir unha peza musical e saber crear un acompañamento

Saber instrumentar unha peza musical para orquestra escolar

Teóricas:

Demostrar coñecer os elementos da linguaxe musical:

melodía (notas, escalas, modos e tonalidades)

harmonía (Pedal, Bordón, Ostinatos e Acordes)

ritmo (sílabas, Kodaly, Sistema cronométrico).

Asimesmo, para o alumnado que non supere a meteria na primeira convocatoria, na segunda convocatoria (xullo) só se avaliarán as competencias non acadadas na primeira convocatoria.

As datas de exames se poden consultar na web da facultade no apartado de organización académica

<http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Lucato, Marco, **Armonización y orquestación de seis canciones infantiles**, C.I. D. M., 1994

Orff, Carl, **Schulwerk Vol 1,2,3,4,5.**, Ed. U.M. Española, 1979

ÁLVAREZ, V, **La orquesta en la escuela.**, Ricordi, 1997

AKOSCHKY, J., **Cotidiáfonos. Instrumentos sonoros realizados con objetos cotidianos**, Ricordi, 1988

Bibliografía Complementaria

ARRIAGA, C., CÁMARA, A. eta GARAIZAR, C., **Musika Egiten**, Anaya-Haritz/Eusko Ikaskuntza., 1997

AUTUORI, G., **Instrumentos musicales**, Ed. Parramón, 1983

BAINES, A., **Historia de los Instrumentos Musicales**, Ed. Taurus,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación primaria/P02G120V01202

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión e linguaxe musical/P02G120V01403
